

Styrande dokument

Dokumenttyp Föreskrift	Beslutsinstans Kommunfullmäktige	Beslutsdatum 2019-12-12	§ 195
Dokumentansvarig Ekonomi- och planeringschef/Jonas Almgren			
Gäller för Avgiftshandläggning		Senast reviderad ÅÅÅÅ-MM-DD	

Föreskrift om avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen

Inledning

Myndighetsutövning omfattar beslut eller andra åtgärder som ytterst är uttryck för samhällets maktbefogenheter i förhållande till medborgarna. Innebörden uttrycks som ”utövning av befogenhet att för enskild bestämma om förmån, rättighet, skyldighet, disciplinär bestraffning eller annat jämförbart förhållande”.

Myndighetsutövning kan innebära både beslut som är gynnande för den enskilde eller beslut som är betungande, som till exempel att ta ut en avgift. Enligt denna definition och gällande praxis är avgiftshandläggning att anse som myndighetsutövning.

Lagrum

Avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen regleras av:

- Socialtjänstlagen (2001:453)
- Socialförsäkringsbalken (2010:110)
- Inkomstskattelagen (1999:1229)
- Förvaltningslagen (2017:900)
- Kommunallagen (2017:725)
- Jordabalken (1970:994)

Syfte och mål

Föreskriftens syfte och mål är att beskriva på vilka grunder och hur avgifter för insatser enligt socialtjänstlagen debiteras. Genom att avgiftsprocessen förtydligas och dokumenteras höjs rättssäkerheten för den enskilde samt likställighetsprincipen enligt kommunallagen 3 kap 2 § bejakas.

Innehållsförteckning

1.	Huvudprinciperna i avgiftssystemet (definitioner).....	4
1.1	Prisbasbelopp	4
1.2	Maxtaxan – kommunens högkostnadsskydd	4
1.3	Avgiftsfria insatser	5
1.4	Minimibelopp	5
1.4.1	Minimibelopp – justering (särskilt boende för äldre).....	5
1.4.2	Minimibelopp – individuella tillägg.....	6
1.5	Förbehållsbelopp	6
1.6	Uppräkning av avgifter.....	6
2.	Beräkning av avgifter enligt socialtjänstlagen.....	6
2.1	Avgiftsunderlag	6
2.2	Beräkning av avgiftsunderlag	7
2.2.1	Särskilt boende.....	7
2.3	Beräkning av avgiftsutrymme.....	7
2.3.1	Negativt avgiftsutrymme	8
2.4	Bostadskostnad	8
2.4.1	Vad räknas inte som bostadskostnad?.....	8
2.4.2	Hyrd bostad.....	8
2.4.3	Bostadsrätt.....	8
2.4.4	Eget hus/fastighet.....	8
2.4.5	Särskilt boende för äldre och bostad med särskild service.....	8
2.4.6	Vad kan minska bostadskostnaden?	8
2.5	Uppgiftsinhämtning.....	9
2.6	Preliminär debitering.....	9
2.7	Avgiftsberäkning och avgiftsbeslut	9
2.8	Omprövning av avgift.....	9
2.9	Omprövning av avgiftsutrymme	9
3.	Avgifter för omsorg, service och mat i Nässjö kommun.....	9
3.1	Avgifter för vård, omsorg och service.....	9
3.2	Avgifter för hemtjänst (ordinärt boende).....	9
3.3	Hemtjänstinsatser i annan kommun	10
3.4	Trygghetslarm.....	10
3.5	Matkostnader.....	10
3.5.1	Matdistribution	10
3.5.2	Matkostnad vid dagverksamhet.....	11
3.6	Avgift i särskilt boende	11
3.6.1	Omsorgs- och serviceavgift i särskilt boende.....	11

3.6.2	Matkostnad i särskilt boende	11
3.6.3	Omsorgs- och serviceavgift i bostad med särskild service	11
3.6.4	Matkostnad i bostad med särskild service.....	12
3.6.5	Hyra	12
3.6.6	Dubbel boendekostnad vid flytt till särskilt boende.....	13
3.6.7	Avgift för parboende i särskilt boende.....	13
3.7	Avgift vid vistelse på korttidsenhet.....	14
4.	Debitering	14
4.1	Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift	14
4.1.1	Retroaktiv debitering av avgift	14
4.1.2	Återbetalning av för hög avgift	14

1. Huvudprinciperna i avgiftssystemet (definitioner)

Enligt socialtjänstlagens kapitel 8, §§ 1-9, får kommunen ta ut avgifter för vissa insatser. Enligt 8 kap 1 § SoL, får dock inte kommunen ta ut avgifter högre än de egna självkostnaderna. Kommunen får dock, utom beträffande barn, ta ut en ersättning för uppehållet av den som på grund av missbruka av alkohol, narkotika, eller därmed jämförbara medel får vård och behandling i HVB eller familjehem.

Om ett barn får hjälp och stöd genom socialtjänsten i ett annat hem än det egna, är föräldrarna skyldiga, enligt 8 kap 1 § SoL, att i skäligen utsträckning bidra till kommunens kostnader genom s.k. underhållsstöd.

Enligt 8 kap 2 §, socialtjänstlagen får kommunen ta ut skäliga avgifter för följande insatser:

1. familjerådgivning,
2. verksamhet för barn och unga enligt 5 kap 1 §, som inte är stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär,
3. föräldrautbildning inför adoption,
4. hemtjänst,
5. dagverksamhet,
6. bostad i sådant särskilt boende som avses enligt 5 kap 5 § andra och tredje styckena (servicebostad eller särskilt boende för äldre, reds. anm) eller 5 kap 7 § (särskilt boende för personer med funktionsnedsättning, reds. anm) och som inte omfattas av 12 kap, jordabalken (hyresrätt, reds. anm),
7. annan liknande social tjänst.

1.1 Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet är ett tal som visar prisutvecklingen i samhället. Prisbasbeloppet fastställs av regeringen en gång om året och beräknas av Statistiska centralbyrån (SCB) genom konsumentprisindex.

1.2 Maxtaxan – kommunens högkostnadsskydd

Riksdagen har beslutat om ett högkostnadsskydd, den så kallade maxtaxan, för vad kommunen får ta ut i avgift från den enskilde för omsorg och stöd enligt SoL. De insatser som omfattas av maxtaxan är hemtjänst, inklusive trygghetslarm och dagverksamhet samt bostad i särskilt boende, även korttidsboende. Enligt 8 kap 5 § separeras dessa olika insatser med olika nivåer av prisbasbeloppet.

Den högsta avgiften per månad som får tas ut av den enskilde bygger på en uträkningsmodell baserat på prisbasbeloppet och maxtaxan ändras, vanligen en gång årligen, i takt med att prisbasbeloppet ändras.

Insatser som inte omfattas av maxtaxan är kostnader för mat och boende. Det innebär att varken kostnad för matportioner via matdistribution i ordinärt boende, matkostnad på särskilt boende eller på korttidsboende samt i dagverksamhet för personer med demens ingår i maxtaxan.

Faktisk boendekostnad eller hyra i särskilt boende ingår inte i maxtaxan. Dock beräknas boendekostnaden in i avgiftsutrymmet, vilket kan påverka den enskildes betalningsförmåga, mer om det i kap 2.

1.3 Avgiftsfria insatser

I Nässjö kommun utgår ingen avgift för insatserna:

- Dagverksamhet
- Boendestöd
- Ledsagning
- Kontaktperson
- Avlösarservice i hemmet (under 20 timmar)
- Underhållsstöd för placerade barn under 18 år

Mer om kommunens avgiftssystem finns i kapitel 3.

1.4 Minimibelopp

Minimibeloppet regleras i socialtjänstlagen, kap 8 § 7 och är en del av *förbehållsbeloppet*, se 1.5.

Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för:

- Livsmedel
- Kläder
- Skor
- Fritid
- Hygien
- Dagstidning
- Telefon
- Hemförsäkring
- Öppen hälso- och sjukvård
- Tandvård
- Hushållsel (förutsatt att denna inte är inkluderad i hyran för bostad)
- Resor
- Möbler
- Husgeråd
- Läkemedel

Utifrån Konsumentverkets beräkningar har regeringen fastställt ett minimibelopp för ensamstående och ett minimibelopp för gifta.

Det är dock inte ett för alla garanterat belopp, vilket innebär att den som har en mycket låg pension inte kommer upp till minimibeloppet.

1.4.1 Minimibelopp – justering (särskilt boende för äldre)

För brukare i särskilt boende för äldre justeras minimibeloppet, med hänsyn till fördyrade matkostnader samt med hänsyn till att vissa poster i minimibeloppet ingår i hyran eller omsorgs- och serviceavgiften. Justeringen görs i enlighet med Konsumentverkets beräkning av skäliga levnadskostnader.

1.4.2 Minimibelopp – individuella tillägg

Enligt socialtjänstlagen kap 8 § 8 kan kommunen i vissa situationer, efter en individuell prövning, höja minimibeloppet för personer med fördyrade levnadsomkostnader inom ramen för de poster som minimibeloppet ska täcka. Kravet för att höja minimibeloppet är att kostnaderna är varaktiga och uppgår till ett väsentligt belopp (prop. 2000/01:149 s.59).

Med varaktig avses minst sex sammanhängande månader och med väsentligt belopp avses minst 200 kronor per månad. Kostnader under 200 kronor beaktas inte. Om en person har flera mindre utgiftsposter (under 200 kronor) som utgör skäl för höjning av minimibeloppet ska den sammanlagda kostnaden beaktas.

Exempel på sådana kostnader kan vara:

- fördyrad kost på grund av sjukdom,
- kostnader för god man eller förvaltare,
- familje- och arbetssituationen, till exempel underhållskostnad för minderåriga eller sjuk- eller arbetsresor.

1.5 Förbehållsbelopp

Förbehållsbeloppet är det samlade begrepp som innefattar den sökandes boendekostnad, minimibelopp samt eventuellt utökat minimibelopp.

1.6 Uppräkning av avgifter

Avgifterna räknas årligen upp i enlighet med förändringen av det prisbasbelopp som Socialstyrelsen anger i sitt meddelandeblad, avseende uppgifter för beräkning av avgifter inom äldre- och funktionshinderomsorgen (SN 2018-09-26 § 160, KF 2019-01-31 § 14).

2. Beräkning av avgifter enligt socialtjänstlagen

2.1 Avgiftsunderlag

Med avgiftsunderlag avses den totala inkomst som brukaren antas ha under de närmaste tolv månaderna, fördelat med lika belopp per månad. Förmögenhet ska inte påverka avgiftsunderlaget.

Total inkomst beräknas genom att summera följande skattepliktiga inkomster:

- Inkomst av tjänst
- Inkomst av näringsverksamhet
- Inkomst av kapital
- Garantipension
- Tilläggspension
- Tjänstepension
- Privata pensionsförsäkringar
- Utlandspension
- Sjukersättning (inkomstrelaterad)
- Garantiersättning
- Livränta
- Bostadstillägg/bostadsbidrag

Skattefria inkomster som inte ska beräknas i avgiftsunderlaget, dessa redovisas nedan:

- Inkomst vid avgiftsberäkningen är barnbidrag
- Bistånd enligt socialtjänstlagen
- Introduktionsersättning för flyktingar
- Ersättning som betalas ut på grund av kapitalförsäkringar, handikappersättning, assistansersättning
- Den del av vårdbidraget som utgör ersättning för merutgifter

2.2 Beräkning av avgiftsunderlag

Vid avgiftsberäkning för gifter/registerade partnerskap läggs inkomsterna samman och fördelas därefter med hälften på vardera parten. Sambor räknas var för sig, men boendekostnaden delas lika.

Var och en debiteras avgift efter de insatser som beviljats. Barns inkomster ska inte medräknas i avgiftsunderlaget.

2.2.1 Särskilt boende

Vid beräkning av avgiftsunderlaget för brukare på särskilt boende beräknas det på antingen enbart den sökandes inkomst och boendekostnad, eller på båda makars sammanslagna inkomster och boendekostnader enligt 8 kap 6 § SoL. Det alternativ som blir mest fördelaktigt för den sökande ligger till grund för avgiften i enlighet med 8 kap 4 § SoL.

2.3 Beräkning av avgiftsutrymme

Avgiftsutrymme är den högsta avgift som brukare kan betala. Brukare ska aldrig betala mer än sitt individuella avgiftsutrymme för hemtjänst och dagverksamhet, oavsett vad sammanlagda avgiften för de beviljade insatserna blir.

För brukare med ett stort avgiftsutrymme kan kommunen dock aldrig ta ut högre avgifter än maxtaxan, se 1.2.

När brukarens totala inkomster har räknats samman dras skatter, boendekostnad och minimibelopp från denna. Den summa som då återstår motsvarar den högsta avgift som brukaren kan betala för kommunala omsorgs- och serviceinsatser, alltså brukarens avgiftsutrymme.

Beräkningen av brukarens avgiftsutrymme går till på följande sätt:

+ nettointkomster
+ bostadstillägg/bostadsbidrag
– bostadskostnad
– minimibelopp

= avgiftsutrymme

Då bostadstillägg är en del av den inkomst som påverkar avgiftsutrymmet ska brukaren uppmanas att söka bostadstillägg hos Pensionsmyndigheten (gäller pensionärer) eller bostadsbidrag hos Försäkringskassan (gäller brukare med aktivitetsersättning, sjukersättning, eller låg inkomst).

2.3.1 *Negativt avgiftsutrymme*

Om det totala förbehållsbeloppet, (minimibelopp + bostadskostnad) överstiger brukarens sammanlagda inkomst efter skatt uppstår ett så kallat negativt avgiftsutrymme. Kommunen kan då inte ta ut någon avgift för omsorg och service.

2.4 Bostadskostnad

Som bostadskostnad räknas den faktiska bostadskostnaden, enligt domslut i Regeringsrätten, 2008-04-01, mål 2230-04. Kostnad för fritidshus beaktas inte vid beräkning av bostadskostnad.

2.4.1 *Vad räknas inte som bostadskostnad?*

Hyra för garage eller parkeringsplats, avgift till hyresgästförening, avgift för el eller hyra av möbler räknas inte med i bostadskostnaden. Inte heller egna kostnader för abonnemang på Tv-kanaler och internet räknas som bostadskostnad.

2.4.2 *Hyrd bostad*

För brukare som bor i en hyreslägenhet beräknas bostadskostnaden utifrån hyran.

2.4.3 *Bostadsrätt*

För brukare som bor i bostadsrätt räknas månadsavgiften samt 70 % av räntekostnaderna för eventuella lån på bostaden som bostadskostnad.

2.4.4 *Eget hus/fastighet*

I första hand är det de faktiska bostadskostnaderna som ska ligga till grund för beräkning av avgiftsunderlaget. Kostnader för normalt underhåll höjer bostadskostnaden för det aktuella året.

Enligt detta beräknas följande som bostadskostnad för egen fastighet:

- 70 % av räntekostnaden sedan eventuellt räntebidrag dragits av
- 70 % av tomträtsavgäld
- Aktuell fastighetsskatt eller fastighetsavgift
- Driftkostnader såsom uppvärmning, vatten, avlopp och renhållning

2.4.5 *Särskilt boende för äldre och bostad med särskild service*

För personer som bor på särskilt boende är bostadskostnaden den hyra som betalas för boendet. Inga övriga avgifter får tas med.

2.4.6 *Vad kan minska bostadskostnaden?*

Boendekostnaden kan i vissa fall minskas, till exempel om brukaren:

- har någon inneboende,
- delar bostad med någon nära anhörig,
- bedriver näringsverksamhet hemma,
- har bostadsbidrag för barnfamilj.

2.5 Uppgiftsinhämtning

Varje år begär kommunen in aktuella inkomster från berörda brukare, för beräkning av nytt avgiftsbeslut. Om uppgifter om aktuella inkomster inte inkommer till kommunen inom utsatt tid beräknas högsta avgift, vilken dock aldrig får överstiga maxtaxan. Kommunen har rätt att inhämta uppgifter om inkomster hos berörda myndigheter.

2.6 Preliminär debitering

Om det finns oklarheter i underlaget för beräkning av avgiftsutrymme får en preliminär avgift fastställas. Om inkomstunderlag saknas helt debiteras maxtaxa.

2.7 Avgiftsberäkning och avgiftsbeslut

Alla avgifter räknas ihop enligt taxor och bestämmelser i kap 3. Det sammanlagda beloppet jämförs sedan med maxtaxan och brukarnas avgiftsutrymme, se 2.3. Om de sammanlagda avgifterna är högre än maxtaxan är kommunen skyldig att jämka summan ner till antingen maxtaxan eller brukarens avgiftsutrymme om detta underskrider maxtaxan. Ett skriftligt avgiftsbeslut ska upprättas och överlämnas till brukaren.

2.8 Omprövning av avgift

Avgiften ska ändras om något av de förhållanden som påverkar avgiftens storlek har ändrats. Avgifterna får räknas om utan att brukarna i förväg underrättas när ändringen sker på grund av förändringar i prisbasbeloppet.

2.9 Omprövning av avgiftsutrymme

Om brukarens förhållanden avseende till exempel inkomst eller bostadskostnad ändras under året ska brukaren anmäla detta till kommunens avgiftshandläggare. Avgiftshandläggaren ska då fatta ett nytt avgiftsbeslut. Den nya avgiften gäller från och med månaden när uppgiften inkommer.

3. Avgifter för omsorg, service och mat i Nässjö kommun

3.1 Avgifter för vård, omsorg och service

Kommunens olika avgifter som omfattas av avgiftssystemet är följande:

- Avgift för hemtjänstinsatser i ordinärt boende
- Avgift för trygghetslarm
- Avgift i särskilt boende
- Omsorgs- och serviceavgift för korttidsvistelse
- Matkostnader

3.2 Avgifter för hemtjänst (ordinärt boende)

Hemtjänst är uppdelat i två typer av insatser, omsorgs- och serviceinsatser. Serviceinsatser i Nässjö kommun innefattar, tvätt, post-/bank-/apoteksärenden samt hemhandling. Omsorgsinsatser ska tillgodose de fysiska, psykiska och sociala behoven.

Omvårdnad, trygg hemma samt städning debiteras för utförd tid. Utöver debitering för utförd tid, debiterar kommunen en fast avgift för post-/bank-/apoteksärenden,

hemhandling och trygghetslarm. Hur ofta insatsen är beviljad påverkar inte avgiften. Insatsen tvätt debiteras enligt en abonnemangskostnad.

Avgift tas ut på samma grund även för de brukare som får sina beviljade insatser utförda av anhörganställd.

Avbokning av planerade insatser ska ske så snart brukaren får kännedom om att denne är förhindrad att ta emot insatsen.

Omsorgs- och serviceavgiften reduceras endast vid vistelse på korttidsboende, eller sjukhus, från första dagen, med 1/30. Vid anmäld frånvaro längre än fyra dagar reduceras omsorgs- och serviceavgiften med 1/30 från första dagen.

3.3 Hemtjänstinsatser i annan kommun

Brukare som tillfälligt har hemtjänstinsats, trygghetslarm i annan kommun betalar enligt kommunens ordinarie taxa. Socialsekreterare ansvarar för att meddela avgiftshandläggare. I de fall en brukare vistas i annan kommun där vistelsekommunen utför hemtjänstinsatser debiterar vistelsekommunen Nässjö kommun.

Nässjö kommun debiterar i sin tur brukaren för utförd tid.

3.4 Trygghetslarm

Avgift för trygghetslarm tas ut för varje påbörjad kalendermånad. Inga avdrag sker vid frånvaro. Avgiften ingår i maxtaxan och kan jämkas.

Larmet debiteras fram till den dagen som larmgruppen i Nässjö kommuns hemtjänst kan komma och avinstallera larmet. Det är larminnehavaren som är ersättningsskyldig för eventuellt borttappade larmknapp, men även om larmknappen är obrukbar på grund av onormalt slitage.

3.5 Matkostnader

Matkostnader som överstiger konsumentverkets årliga beräkning av livsmedelskostnaden för olika åldersgrupper, leder till att det individuella tillägget måste justeras för förhöjda levnadskostnader.

3.5.1 Matdistribution

Brukare inom hemtjänsten med beslut om matdistribution erbjuds portionsförpackad mat. Avgift tas ut för det antal matportioner som brukaren har fått levererade under månaden. Där en avgift utgår för matportionen samt eventuell dessert, därutöver tillkommer en distributionsavgift per distribuerad portion.

Distributionsavgiften enligt ovan ingår i maxtaxan, däremot ingår inte avgiften för matportionen/matportionerna i maxtaxan.

3.5.2 Matkostnad vid dagverksamhet

Måltider inom dagverksamheten ingår inte i maxtaxan och bekostas av den enskilde själv.

Inom funktionshinderomsorgen ansvarar den enskilde själv för måltiden under dagverksamheten.

3.6 Avgift i särskilt boende

3.6.1 Omsorgs- och serviceavgift i särskilt boende

Brukare i särskilt boende betalar omsorgs- och serviceavgift enligt maxtaxan.

Vid inflyttning mitt i en månad utgår omsorgs- och serviceavgift med 1/30 av månadsavgiften per dag från inflyttningsdatum till månadens slut. När brukare avlider eller flyttar utgår omsorgs- och serviceavgift med 1/30 av månadsavgiften per dag fram till datum för brukarens bortgång eller flytt

Vid sjukhusvistelse reduceras omsorgs- och serviceavgiften från första dagen, med 1/30. Vid anmäld frånvaro längre än fyra dagar reduceras omsorgs- och serviceavgiften med 1/30 från första dagen.

I avgiften ingår följande:

- personlig omsorg och service dygnet runt,
- trygghetslarm,
- städ (städ av den egna lägenheten och gemensamhetslokaler samt fönsterputs),
- tvätt (sänglinne, kläder och övriga hushållstextilier),
- inkontinensskydd och tvättlappar.

Förbrukningsmaterial såsom toalett- och hushållspapper, tvål, tvättmedel och städmaterial ingår ej i maxtaxan utan debiteras som en fast avgift månadsvis. Vid parboende (kapitel 3.6.6) debiteras båda boende avgift för förbrukningsmaterial.

3.6.2 Matkostnad i särskilt boende

Avgiften avser måltider för hela dygnet. Mellanskillnaden mellan avgiften och konsumentverkets årliga beräkning av livsmedelskostnaden för olika åldersgrupper, utgör grund för justering av brukarens minimibelopp.

Vid inflyttning mitt i en månad utgår mat- och hushållsavgift med 1/30 av månadsavgiften per dag från inflyttningsdatum. När brukare avlider eller flyttar utgår mat- och hushållskostnad med 1/30 per dag till och med den dag som brukaren erhåller mat.

Vid sjukhusvistelse reduceras avgiften från första dagen, med 1/30. Vid anmäld frånvaro längre än fyra dagar reduceras avgiften med 1/30 från första dagen.

3.6.3 Omsorgs- och serviceavgift i bostad med särskild service

Brukare i särskilt boende betalar omsorgs- och serviceavgift enligt maxtaxan.

Vid inflyttning mitt i en månad utgår omsorgs- och serviceavgift med 1/30 av månadsavgiften per dag från inflyttningsdatum till månadens slut. När brukare avlider

eller flyttar utgår omsorgs- och serviceavgift med 1/30 av månadsavgiften per dag fram till datum för brukarens bortgång eller flytt

Vid sjukhusvistelse reduceras omsorgs- och serviceavgiften från första dagen, med 1/30. Vid anmäld frånvaro längre än fyra dagar reduceras omsorgs- och serviceavgiften med 1/30 från första dagen.

I avgiften ingår följande:

- omvårdnad, stöd och service dygnet runt,
- fritidsverksamhet,
- kulturella aktiviteter.

Förbrukningsmaterial såsom toalett- och hushållspapper, tvål, tvättmedel och städmaterial ingår ej i maxtaxan utan debiteras som en fast avgift månadsvis, för de boende som har matabonnemang. Vid parboende (kapitel 3.6.6) debiteras båda boende avgift för förbrukningsmaterial.

3.6.4 Matkostnad i bostad med särskild service

Om det inte föreligger behov av gemensamma måltider för den boende, kan den boende ibland beställa måltider vid vissa tillfällen, exempelvis vid helger eller storhelger. Den boende debiteras då det antalet portioner som levererats under månaden enligt särskild taxa för kost på särskilt boende.

För de brukare med matabonnemang avser avgiften samtliga måltider för hela dygnet. Mellanskillnaden mellan avgiften och konsumentverkets årliga beräkning av livsmedelskostnaden för olika åldersgrupper, utgör grund för justering av brukarens minimibelopp.

Vid inflyttning mitt i en månad utgår kostnad för matabonnemanget med 1/30 av månadsavgiften per dag från inflyttningsdatum. När brukare avlider eller flyttar utgår kostnad för matabonnemanget med 1/30 per dag till och med den dag som brukaren erhåller mat.

Vid sjukhusvistelse reduceras avgiften från första dagen, med 1/30. Vid anmäld frånvaro längre än fyra dagar reduceras avgiften med 1/30 från första dagen.

3.6.5 Hyra

Hyra för den särskilda bostaden erläggs varje månad i förskott. Hyresnivån utifrån riktlinje för hyressättningsmodell. Hyra reduceras inte vid frånvaro.

Hyra tas ut med 1/30 av månadshyran per dag från datum för tillträdesdatum. Vid flytt gäller en uppsägningstid på tre månader från närmast kommande månadsskifte. När brukare avlider gäller en uppsägningstid på en månad. Hyra utgår inte om socialförvaltningen, i överenskommelse med den enskilde eller dess anhöriga/god man/förvaltare, övertar lägenheten tidigare än kontraktstiden gått ut.

Vid internflytt debiteras inte dubbel boendekostnad, det är inte heller någon uppsägningstid.

3.6.6 *Dubbel boendekostnad vid flytt till särskilt boende*

Avgifterna för särskilt boende får inte uppgå till ett så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel av sitt avgiftsunderlag för sina personliga behov och andra normala levnadskostnader. Till normala levnadskostnader hör att under en övergångstid ha medel till den tidigare bostaden. Den enskilde kan därför efter flyttning till särskilt boende ansöka om ersättning för dubbel boendekostnad vid flytt till särskilt boende om sådan kostnad föreligger. Ersättning ges i högst tre månader. Vid bedömning av bidragsbehovet tas i skäligen utsträckning hänsyn till sparmedel och övriga tillgångar. Tillgångar och sparmedel ska i första hand användas till att täcka den dubbla boendekostnaden innan ersättning beviljas. Sparmedel accepteras motsvarande högst 50 procent av basbeloppet.

Ansökan ska ha inkommit till kommunen inom en månad och jämkning kan ske högst så länge som den dubbla boendekostnaden kvarstår, maximalt i tre månader. Den dubbla boendekostnaden måste verifieras genom kopia av uppsägning eller försäljningsavtal med mäklare samt uppvisande av kvitto på betald hyra eller avgift.

3.6.7 *Avgift för parboende i särskilt boende*

Då förutsättningen är att parten utan omsorgsbehov flyttar in i samma lägenhet som sin partner, som då betalar hyra, så utgår ingen ytterligare hyra för den parboende.

Enligt gällande regler för avgifter ska brukaren uppge ekonomiska förändringar och således kan en ny prövning av avgiften för brukaren bli aktuell om den andra parten väljer att säga upp sin bostad.

I de fall den parboende blir ensamstående, har hen ingen besittningsrätt för lägenheten i särskilt boende. Om den medboende vill ansöka om särskilt boende vid en sådan tidpunkt ska socialsekreterare kontaktas för att utreda behovet skyndsamt. Vid bifall på ansökan behöver den sökande flytta till en annan lägenhet, då den lägenhet som paret har bott i är avsedd för parboende.

Den medboende har ingen automatisk rätt till stöd i det särskilda boendet. Uppstår behov, ska medboende ansöka om hemtjänst. Beviljade insatser utförs av personal på boendeenheten, och beviljad tid ligger till grund för avgift för hemtjänst. Den enskilde har inte möjlighet att tvätta själv på särskilt boende, vilket föranleder att tvätt sköts av boendeenhetens personal, mot en fast månadsavgift.

Om det inte föreligger behov av stöd vid tillagning av måltider för den medboende, går det ändå att beställa måltider på boendeenheten. Den medboende debiteras det antalet portioner som ätits under månaden enligt särskild taxa för kost på särskilt boende (Riktlinje för parboende, SN beslut 2018-04-25 § 72).

3.7 Avgift vid vistelse på korttidsenhet

Vid vistelse på korttidsenhet består avgiften av omsorgsavgift, förbrukningsartiklar och kost. Avgiften tas ut från och med dagen efter ankomst till och med dagen för hemgång.

Vid sjukhusvistelse reduceras omsorgs- och serviceavgiften från första dagen, med 1/30.

4. Debitering

Alla avgifter ska debiteras, dock fakturerar inte Nässjö kommun för avgifter under 25 kr. Avgift debiteras var och en av makar, registrerade partnerskap eller sambos.

4.1 Retroaktiv debitering eller återbetalning av avgift

4.1.1 *Retroaktiv debitering av avgift*

Om det framkommer att det funnits felaktigheter i avgiftsunderlaget och att därmed en för låg avgift har debiterats kan kommunen besluta att en retroaktiv debitering ska ske. Retroaktiv debitering kan ske maximalt tre månader bakåt i tiden.

4.1.2 *Återbetalning av för hög avgift*

Om för hög avgift har debiterats, på grund ofullständig inkomstredovisning, som inkommit i tid, återbetalas den del av avgiften som varit för hög. Återbetalning sker för maximalt tre månader bakåt i tiden och först efter det att inkomstredovisning har inkommit eller kompletterats och ett nytt avgiftsbeslut har fattats.

Om för hög avgift har debiterats på grund av misstag från kommunen återbetalas den del av avgiften som har varit för hög så länge felet förekommit, dock maximalt tio år.